

Polazník

Noviny
obce Papradno

Ročník V.

December 2007

Duchovný život

Teraz je ten správny čas...

„Čas radosti, veselosti, svetu nastal nyní“, spieva sa vo vianočnej piesni. Áno, Vianoce sú časom radosti, šťastia, pokoja a lásky. Aspoň by mali byť takýmto časom. Ale táto radosť nie je vymyslená, nie je náhodná, povrchná. Má svoj hlboký prameň, má svoj krásny dôvod: Na svet prichádza Boh, Vykupiteľ celého sveta. Prichádza nám otvoriť bránu neba, ktorú si my hriechmi zatvárame. Toto je príčinou našej vianočnej radosti. Na svet prichádza Emanuel – „Boh s nami“. Boh – Ježiš sa stáva človekom, berie na seba telo človeka a stáva sa jedným z nás. Prichádza kvôli každému z nás. Veď každý z nás je hriešny, slabý človek, každý z nás potrebuje vykúpenie. Nik z nás si nemôže sám zaslúžiť nebo. Je to iba z veľkej, preveľkej lásky Boha, že prichádza na svet Boží Syn, aby nám otvoril brány raja. Preto, ako hovorí sv. Augustín: „Jasajú spravodliví, lebo sú Vianoce toho, ktorý ospravedľňuje; jasajú slabí a chorí, lebo sú Vianoce Spasiteľa; jasajú väzni, lebo sú Vianoce Vykupiteľa; jasajú otroci, lebo sú Vianoce Pána; jasajú slobodní, lebo sú Vianoce Osloboditeľa; jasajú všetci kresťania, lebo sú Vianoce Krista.“ Spasiteľ prichádza, klope na naše srdce. Prijme ho? Ak áno, naša vianočná radosť a vianočné šťastie budú skutočné a pretrvávajú aj po sviatkoch. Dovtedy, dokiaľ Ježiša sami nevyženieme z nášho srdca. Ale to by bola škoda, ba priam nešťastie. Kto z nás by to chcel? Prajem všetkým, aby Boží Syn priniesol do našich srdc svoju lásku a pokoj, radosť a šťastie. Aby tieto Vianoce boli aj naším druhým narodením, narodením Ježiša Krista v nás. Teraz je ten správny čas...

Peter Valaský, kaplán

Čas lásky a radosti je tu. Ale je to naozaj tak?

Ak si na lásku, stretnutie s blíznymi, na robenie radosti vyhradíme len krátke obdobie cez Vianoce a ostatné dni sa o dobro nesnažíme, všetko naše „vianočné snaženie“ sa minie účinkom.

Vianočný čas je najbohatším obdobím roka na ľudskosť, na človečinu. Ale nie preto, aby sme po Troch kráľoch zabuchli dvere srdca, povedali si „tento rok to máme za sebou“ a láskavosti, dobrote, priateľskosti, úcte, porozumeniu zvyšný čas roka venovali minimálnu pozornosť.

Želám vám, aby dvere vášho srdca ostali otvorené celý rok a práve na Vianoce sa naplnili dobrom, aby ste mali z čoho čerpať počas všedných dní.

-am-

Slovo starostu

Vážení spoluobčania,

v závere roka vám chcem niekoľkým slovami povedať, čo sme v období dvanástich mesiacov robili.

Nová bytovka

Ciel zakryť stavbu v tomto roku sa nám podarilo splniť. V súčasnej dobe sa realizujú vnútorné priečky a osádzajú okná. K dnešnému dňu (12. 12.) je na stavbe prestavaných 11 164 724 Sk. Ak bude vhodné počasie, podľa informácie dodávateľa stavby by sa v zimnom období mohlo začať s prácami na vnútorných rozvodoch vody, kanalizácie, plynu a elektroinštalácie. Chcem touto ces-

tu poďakovať kolektívu stavbárov, ktorí pod vedením majstra Čierňavu v krátkom čase postavili kompletnú hrubú stavbu.

Vodovod

Dňom 15. 10. 2007 boli našej obci schválené finančné prostriedky v sume 3 milióny Sk so spoluúčasťou 5 % - to je 150 tisíc zaručiť z vlastných. Dodávateľ ihneď začal v pokračovaní prác a dnes už je prestavaná celá čiastka 3 150 000 Sk, čím sme splnili podmienky čerpania a vyúčtovania dotácie.

Podpora turizmu

Projekt INTEREG III.A

Na základe našej žiadosti o preplatenie už prestavaných vlastných finančných pro-

striedkov nám z ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR oznámili, že naša žiadosť bola schválená 29. 11. 2007 a peniaze by sa mali dostať na náš účet v priebehu týchto dní.

Minihrisko

Dňa 17. októbra sme slávnostne odovzdali do užívania minihrisko s umelou trávou v areáli našej TJ, tento akt urobil Miroslav Lažo. Úvodné stretnutie zohrali naši žiaci s hokejistami Slovana Bratislava. Slovanisti k nám prišli na pozvanie predsedu TJ Ing. Stanislava Lališa.

Všetkým, ktorí sa starali o realizáciu a pomáhali pri tejto akcii úprimne ďakujem. Upozorňujem mládež a športovcov, ktorí budú využívať minihrisko, aby sa riadili prevádzkovými predpismi.

Štefan Hatajčík

Milí spoluobčania,

je tu čoskoro koniec roka. Prijmite od mňa, od poslancov obecného zastupiteľstva a pracovníkov obecného úradu pranie šťastného a veselého prežitia vianočných sviatkov, pokoj v rodinách. Nech štedrá večera spája vaše rodiny a spomeňme si na tých, ktorí od nás odišli a zostalo po nich len prázdne miesto pri štedrovečernom stole.

Do nového roka prajem každému mnoho zdravia, šťastia, Božieho požehnania a dosiahnutie čo najlepších pracovných a osobných úspechov.

Štefan Hatajčík

Nový správca cintorína – Pohrebná služba ARCHA

Nadobudnutím účinnosti zákona o pohrebníctve z 1. novembra 2005 vzniká povinnosť obciam a mestám uzatvárať nájomné zmluvy na hrobové miesta medzi prevádzkovateľom pohrebiska a nájomcom hrobového miesta. To znamená, že každé hrobové miesto musí mať zaplatenú nájomnú zmluvu. Novým prevádzkovateľom pohrebiska v Papradne sa stala Pohrebná služba ARCHA, ktorá prevádzkuje aj pohrebiská v meste Považská Bystrica a v okolitých obciach.

Hlavnou úlohou prevádzkovateľa bude vyberanie poplatkov za hrobové miesta a dodržiavanie poriadku na cintoríne. „Občanov chcem upozorniť, že poplatky za hrobové miesta nie sú príjmom firmy, ale príjmom obce. Chcem zdôrazniť, že s našou firmou bola uzatvorená zmluva, kde je našou povinnosťou udržiavať poriadok v dome smútku a na cintoríne. Znamená to, že rodina po rozlúčke nebude upratavať dom smútku, ako to bolo doteraz. Postará sa o to naša firma“, hovorí majiteľ pohrebnej služby Miroslav Nemčík ml.

„Naším hlavným cieľom je dôstojne sa rozlúčiť s každým zosnulým. V tomto sa budeme snažiť byť skutočne dôslední a radi si vypočujeme každú pripomienku, ktorá by tieto služby zlepšila. Ako hovorím, dôstojná rozlúčka je u nás na prvom mieste.“

Poplatky za hrobové miesta sa začnú vyberať začiatkom januára a obecné zastupiteľstvo ich schválilo nasledovne:

Jeden hrob 400 Sk/10 rokov, dvojhrob 800 Sk/10 rokov

Poplatok v dome smútku: Chladiaci box:

1 deň 200 Sk

1 deň 100 Sk

Daň z nehnuteľností a miestne poplatky na rok 2008

Daňovník je povinný každú zmenu v daňovom priznaní do 30 dní nahlásiť na obecný úrad – správa daní a podať daňové priznanie do 31.1.2008. Ide hlavne o predaj, kúpu a ukončené dedičské konanie pri pozemkoch. Pri stavbách je to nadstavba, prístavba príp. zbúranie už zdanených stavieb, nové garáže, aj tie na stĺpkoch, kolaudácia rodinných domov – všetky zmeny zastavanej plochy, alebo počtu podlaží, vrátane pivnice.

Poplatok za odpad je splatný do 30.6.2008 a do tohto termínu je možné požiadať aj o úľavu. Žiadosť o úľavu na poplatku za odpad podané po 30.6.2008 už nebudú prijaté.

Poplatok za psa staršieho ako 6 mesiacov je splatný do 31.1.2008. Pokiaľ pes uhynie v priebehu roka, treba to nahlásiť do 30 dní do evidencie na obecnom úrade. To isté platí, ak si v priebehu roka zaobstaráte nového psa a dovŕši 6 mesiacov.

Výška dane z nehnuteľností sa na rok 2008 nemení.

Naše poplatky za odpad sú 330 Sk na rok za 1 osobu

Podľa kritérií môže Obecný úrad Papradno odpustiť žiadateľovi ročný poplatok, resp. jeho časť:

- odpustí občanom, ktorí sa v zdaňovanom roku dožijú 90 rokov
- na základe podanej žiadosti a predloženého potvrdenia študentom v zahraničí (mimo ČR) celoročne a tým, ktorí predložia doklad o zaplatení odpadu v mieste prechodného pobytu
- skráti o tretinu študentom OU, SŠ a VŠ (aj v ČR) a tým, ktorí spadajú pod opatrenie ministerstva o úprave súm životného minima
- skráti o dve tretiny tým, ktorí poberajú sociálne dávky

Ak občania nepodajú žiadosť do 30. 6. v roku, bude táto automaticky zamietnutá.

Blahoželáme

Pred piatimi desaťročiami si povedali svoje áno. Sľub im vydržal až do dnešných dní a vedno kráčajú životom:

Jozefa, rod. Adamčíková a Ľudovít Bibiš
uzavreli manželstvo 5. októbra 1957.

Karolína, rod. Hanajíková a Karol Diasník
si vernosť sľúbili 22. 12. 1957.

**Nech aj nasledujúce roky sa tešíte na každý spoločne
prežitý deň v dobrom zdraví, láske a spokojnosti.**

Naše poplatky

Poplatok za odpady a drobné stavebné odpady je podľa uznesenia obecného zastupiteľstva na rok 330 Sk za jednu osobu pre poplatníka s trvalým alebo prechodným pobytom v obci. Obecný úrad odpustí žiadateľovi ročný poplatok automaticky, ak sa v roku 2007 dožil 90 rokov. Ostatní občania môžu požiadať o odpustenie, resp. krátenie podľa daných kritérií do 30. 6. 2008, po tomto termíne bude žiadosť zamietnutá.

Vlastníte alebo majú Vaši známi fotografie, ktoré by zaujali aj Vašich spoluobčanov alebo známych v zahraničí? Doručte ich na obecný úrad, na počkanie ich zoskenujeme, vrátíme a použijeme do pripravovanej fotogalérie obce. V prípade že ste rodák z Papradna, môžete ich tiež poslať na náš email. Už vopred vám ďakujeme, že ste prispeli k propagácii obce. Vítané sú tiež fotografie tried zo základnej školy alebo materskej školy na pripravované fotogalérie.

Ján Dzurjaník

jan.dzurjanik@slovanet.sk

PodĎakovanie

Vyslovujem podakovanie starostovi obce a pracovníkom na verejnoprospešných prácach, ktorí urobili prekrytie kanála. Žiadali sme o to už dlhšie obdobie a teraz sa to stalo skutočnosťou. **Mária Mizeríková**

Matričné okienko

★ Víťame vás

Soňa Zboranová 30. 9.

Sebastián Palko 10. 11.

Dorota Chodúrová 13. 11.

† **Životnú pozemskú púť ukončili naši spoluobčania**

Viliam Knapo (1925) 3. 9.

Kamil Vašík (1947) 21. 9.

Anton Lečko (1953) 7. 10.

Jozef Jurkemík (1927) 27. 10.

Anton Šaržík (1921) 2. 11.

Mária Lališová (1924) 2. 11.

Rozália Pavúková (1920) 7. 11.

Alexander Hojdík (1929) 9. 11.

Vilma Vašítková (1930) 12. 11.

Paulína Chrapková (1914) 12. 11.

Anna Balušíková (1940) 24. 11.

Filip Knapo (1924) 27. 11.

Helena Knapová (1929) 4. 12.

Ignác Bašo (1920) 4. 12.

Jozef Hrebičik (1954) 11. 12.

PREDAJ A MONTÁŽ PLASTOVÝCH OKIEN ALUPLAST

Roman VACHALÍK
018 13 Papradno 120

Tel. 0911 646 949,

0 903 370 274

e-mail: mr.plast@azat.sk

www.mr.mns.sk

V našej obci

Tá naša školička milá, matka múdrosti a spomienok na krásne, ale krátke detstvo

V júni presne 16.6.2007 sa stala obyčajná sobota sviatkom pre spolužiakov ročníka 1951-1952, ktorí ukončili školskú dochádzku v roku 1967. Po dlhých 40 rokoch sa podarilo Milke Zboranovej, patrí jej za to veľký dák, dať dohromady krásne stretnutie plné dojatia a spomienok. Načerpali sme zas energiu, dozvedeli sa ako kto žije a boli sme šťastní, že sme sa stretli. Pozreli sme si školu a uznali, že je stále krásna a zachovalá a za 40 rokov sa nezmenila.

Pred školou sme sa vyfotili, aby sme mali pamiatku ako sme sa zmenili zas my. Rovnako som bola dojatá 6.10. 2007 keď škola slávila 50.výročie a tiež som sa zúčastnila. Celý učiteľský zbor a ostatní pracovníci príjemne naladení, uvítali každého kto tam prišiel veľmi milo. Bolo to výborne zorganizované. Vo vestibule si mohol každý kúpiť brožúrku, ktorá dávala možnosť dozvedieť sa o škole podrobnosti od jej základov až po dnešnú podobu. Určite to dalo veľa práce, ale zvládli to na výbornú. Pohostinnosť nemala konca a podávala sa aj miestna špecialita „krúpna baba“ a iné dobroty.

Nezabudlo sa ani na pedagogických a prevádzkových pracovníkov, ktorí sa celé roky podieľali a podieľajú na dobrom chode školy. Vzdvihli sa aj bývalí a terajší žiaci, ktorí urobili dobré meno škole a zviditeľnili ju v širokom okolí. Vďaka patrí všetkým pod vedením riaditeľa Mgr. Ivana Šipeka, ktorý si vedie výborne. Taktiež je úzka spolupráca s Obecným úradom v Papradne.

Nech tá naša školička je stále tak krásna a rozdáva vedomosti stále ďalším pokoleniam, tak ako rozdávala nám.

Anna Pavlicová rod. Hikaníková

BOLO

29. septembra

do našej obce zavítali „kamaráti - futbalisti“ z moravských Jankovic, aby si zmerali svoje sily – futbalové s našimi „starými páňmi“. „Medzištátne“ stretnutie stretnutie sa nieslo vo veľmi priateľskej atmosfére a hneď sa uskutočnila aj dohoda o odvetnom stretnutí, tentoraz bude v Jankoviciach.

6. októbra

Oslava 50. výročia založenia školy - viď. strana 4

14. októbra

Slávnosť birmovania udeľoval 120 birmovancom nitriansky pomocný biskup Mons. Marián Chovanec.

21. októbra

Spríjennili nedeľu našim starším občanom svojimi vystúpeniami deti z materskej škôlky, ZŠ a členovia folklórnej skupiny Podžiaran.

1. decembra

Slávila naša obec Ondrejovské hody. Hrala dychová hudba Maguranka z Kanianky, spieval náš Podžiaran.

5. decembra

Mikuláš

V stredu 5.12. 2007 zavítal na našu školu svätý Mikuláš, aby potešil všetky školopovinné deti sladkým darčekom. Spolu s ním prišiel i čert, ale deti boli v spomínaný deň poslušné, a preto si neodniesol so sebou ani jedného žiaka. Za sladké darčeky srdečne ďakujeme OÚ Papradno.

17. decembra

Tretia adventná nedeľa sa niesla v duchu vianočných piesní, ko-

lied. Krásny koncert si pripravili žiaci základnej umeleckej školy z Papradna pod vedením Mgr. Juraja Šipeka.

BUDE

26. decembra 2007

Miestne kultúrne stredisko vás pozýva na Štefánsku zábavu, ktorá sa začne od 20,00 hod. Do tanca bude hrať DJ HAVIAR.

13. januára 2008

V kinosále KD Papradno sa uskutoční oslava 25. výročia založenia folklórnej skupiny „PODŽIARAN“. Všetci ste srdečne vítaní.

19. januára 2008

Rodičovský ples

26. januára 2008

Poľovnícky ples

2. februára 2008

Tohtoročné FAŠIANGY budeme sláviť v sobotu. So sprievodom masiek začneme od zdravotného strediska smerom na horný koniec obce. Večer vás MKS Papradno pozýva na tanečnú zábavu, ktorej vyvrcholením bude – „Pochovávanie basy“.

v marci 2008

usporiada turistický oddiel Papradno na lyžiarskom svahu Podjavorníkom tradičný JOZEFOVSKÝ PRETEK, ktorý bude prispôbený poveternostným podmienkam – dostatok snehu. Dátum konania bude vopred oznámený.

29. marca

sa stretnú športoví nadšenci na 5. ročníku stolnotenisového turnaja.

Milí rodičia!

V aprílovom Polazníku som uviedla vyhlášku o prijímaní detí do materskej školy. Niektorí však chodíte deti prihlasovať až keď to naozaj potrebujete, čo nie je dobre, pretože, obecný úrad dostáva na dieťa MŠ štátnu dotáciu, ktorá sa vypočíta normatívmi podľa počtu prihlásených detí na školský rok. Aby bola kapacita MŠ naplnená, prijala som v apríli na tento školský rok aj trojročné deti, ktorých rodičia sú nezamestnaní, teda všetky deti, ktoré mali v MŠ prihlášku. Ďalšie deti môžem prijať až od 1.9.2008.

Nezabudnite, zápis detí do materskej školy býva každý rok v marci.

Helena Gardoňová, riad. MŠ

Slávnostné, dojímavé, obohacujúce

V sobotu 6. októbra 2007 sme si slávnostne pripomenuli 50. výročie otvorenia školy. S odstupom času a z ohlasov, ktoré sme zachytili, môžeme konštatovať, že oslavy boli dôstojné, čo si naša jubilančka právom zaslúži.

O 13.00 h otvorila škola svoje brány a privítala ľudí, ktorí sa zišli v jej priestoroch, aby si jedni zaspomínali na svoje pôsobenie v nej, iní na svoje školské roky, ale hlavne, aby sa stretli po rokoch učiteľ s učiteľom, žiak so žiakom, aby učitelia v dospelých ľuďoch spoznali svojich žiakov a aby bývalí žiaci poďakovali svojim učiteľom a pripomenuli im, že si na nich spomínajú. Pri vzájomných stretnutiach sa mnohým zarosili oči, veď stretnutie po rokoch nielen poteší, ale aj dojme. Mnohí zo zúčastnených sa nevideli roky, a tak im posedenie pri káve a koláčoch padlo vhod. Takmer tri hodiny bola škola svedkom srdečných zvítaní a objatí, slz i smiechu, takmer tri hodiny nestačili na všetky spomienky, príhody, zážitky....Až po viacerych upozorneniach sa návštevníci školy odobrli do kultúrneho domu na slávnostnú akadémiu, ktorá na konci zodvihla všetkých prítomných zo sedadiel a dlhotrvajúci potlesk bol odmenou pre všetkých účinkujúcich. Na slávnostnej akadémii okrem hodnotného programu a dojímavých prejavov Rudolfa Gajdoša, prvého riaditeľa tunajšej školy, súčasného riaditeľa ZŠ Mgr.Ivana Šipeka a starostu obce Štefana Hatajčíka boli učiteľom a zamestnancom školy, ktorí odpracovali viac ako 25 rokov v škole, i všetkým riaditeľom školy odovzdané ďakovné listy.

Ďakovné listy s malou pozornosťou prevzali:

Učitelia: Ažbeta Bazsóová, Božena Beníková, Margita Bulíková, Emília Cabadajová, Agáta Dulovičová, Eva Gabajová, Emília Hrošková, Regína Jágriková, Anna Jandušíková, Marta Kadáčiková, Emília Krupová, Ignác Lališ, Paulína Santusová, Ivan Šipek, Mária Umrianová a Margita Zdurienčíková.

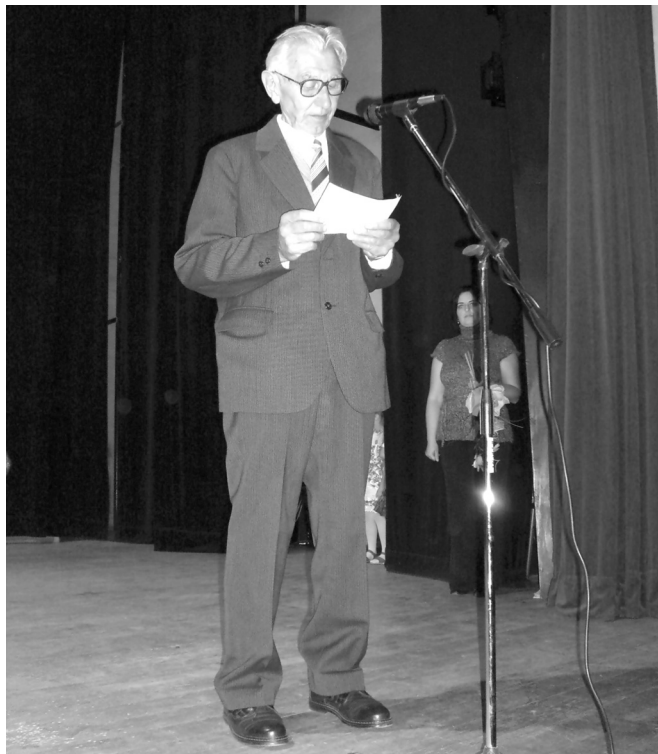
Správni zamestnanci: Stanislav Balušik, Terézia Holienčíková a Anna Zdurienčíková.

Riaditelia: Rudolf Gajdoš, Elena Kuvíčiková in memoriam, Alfréd Hamara, Ján Medo, Milan Moravík, Vojtech Tomáš, Jozef Bielik a Ivan Šipek.

Na prerušené spomienky mohli prítomní nadviazať na tanečnej zábave. Niektorí zostali kratšie, iní sa zabávali dlhšie, ale všetci žiarili šťastím a spokojnosťou.

Za dôstojný priebeh osláv 50. výročia otvorenia školy sa chcem poďakovať všetkým, ktorí prispeli svojou prácou, ochotou, nápadmi i finančnou podporou a ktorí tak pomohli uskutočniť dobrú vec: učiteľom i správnym zamestnancom našej školy, OÚ Papradno i všetkým sponzorom.

Mgr. Ivan Šipek

Učebňa výpočtovej techniky na ZŠ sa rozrastá

Pekný mikulášsky darček dostala škola od OÚ Papradno. K doterajším desiatim počítačom pribudli ďalšie štyri počítače s príslušenstvom a jeden notebook, všetko v hodnote 100 000 Sk. Vzhľadom na veľký záujem o počítače, predovšetkým o internet nielen zo strany žiakov, pedagógov, ale aj širokej verejnosti z našej obce, bude mať väčší počet záujemcov prístup k týmto službám. V tomto školskom roku sme okrem bežného využitia počítačov na vyučovacích hodinách a záujmových krúžkoch rozšírili vyučovanie aj o dva nepovinné predmety informatiky na ročníku 1. – 4. Aj v budúcom roku počítače s využitím počítačov a internetu pre našich občanov. Aj cestou Polazníka ďakuje vedenie školy poslancom obecného zastupiteľstva a vedeniu obce za podporu a rozvoj počítačovej gramotnosti nielen žiakov, ale i občanov našej obce.

Naše vzácne dedičstvo

Papradňanské ľudové piesne – trávnicie sú vzácnym dedičstvom po našich predkoch, ktorí do nich vložili radosť i smútok, lásku i bôľ – všetko svoje cítenie. Trávnicie vznikali pri práci na roli, v lesoch, na bačovoch uprostred krásnej prírody, v domoch pri priadkach i pri rodinných udalostiach. Najmä v časoch bačovania oživovali naše osady, doliny i úbočia. Je v nich jednoducho, ale tak krásne, ospievaný život taký ako ho naši predkovia žili.

S úctou a láskou spomíname na rozprávača Gašpara Michalíka, ktorý pôsobil pri folklóre dlhé roky, rozdával humorné slovo a pre pieseň Papradno, Papradno napísal text.

Papradňanské ľudové piesne, ručne vyšívány kroj, jednoduchý, chudobný, ale o to krajší – ženy v sukniach so záponami a rukávcami z ľanového plátna, muži zasa v huniach a nohaviciach zo súkna a s klobúkmi – to je Folklórna skupina Podžiaran Papradno.

Bola založená v roku 1982, teda v tomto roku si folkloristi pripomínajú 25. výročie vzniku. No začiatky činnosti folklórnej skupiny spadajú ešte do 60-tych rokov minulého storočia, keď ju pri Slovenskom zväze žien v Papradne založili speváčky Vilma Šamajová, Helena Žilinčíková, Helena Turíčiková a Helena Ceconíková. Vystupovali pri rôznych príležitostiach, napr. prvomájové sprievody, neskôr k nim pribudli aj muži V. Žilinčík, J. Ceconík, Š. Moravík, A. Balušík, G. Balušík, B. Balušík, S. Balušík. Pod vedením choreografa Dr. Hluchého vystupovali na folklórnych slávnostiach vo Východnej, Detve a Strážnici. Hudobný sprievod tvorili – heligónka Ignác Hlúšek a Jozef Lapúnik, drumbľa Ignác

Lališ, koncová písťala Gregor Balušík. Skupina vystupovala samostatne, ale tiež s folklórnou skupinou Považan z Považskej Bystrice, keď svojimi piesňami vyplňali prestávky medzi ich vystúpeniami.

Túto pôvodnú skupinu natáčal aj prof. Pavol Tonkovič, hudobný skladateľ, zberateľ a upravovateľ ľudových piesní a to v drevnici Jána Chaláňa. Časť z toho bola odvysielaná i v Slovenskej televízii.

Hoci folklórna skupina v takomto zložení zanikla, jej štyri zakladateľky účinkovali nepretržite až do oficiálneho vzniku folklórnej skupiny Podžiaran v roku 1982, keď sa vytvorila aj nová mužská skupina.

Najskôr pôsobila pod Miestnym kultúrnym strediskom v Papradne pod vedením Anny Hromadíkovej, neskôr pod obecným úradom.

Ako vedúci sa vystriedali Jarmila Šamajová-Knapová, Ignác Lališ, Anton Lališ, Pavol Máček, Jana Mešítková, Marcel Moravík.

V počiatkoch skupiny boli problémom kroje, ktoré chýbali. Podarilo sa získať peniaze z odboru kultúry okresného úradu v Pov. Bystrici a kroje ušili odborníci v Uherskom Hradišti. Odvtedy vystupujú muži v huniach a nohaviciach z ručne vyšívanej súkna a s klobúkmi, ženy majú sukne, rukávce, košeľe a zápony z ľanového plátna. Kožu na krpce darovala Irena Harišová a ušil ich Ferdin Hamárik. O kroje sa stará Božena Štrbáková.

Folklórna skupina prezentovala nie iba samotné piesne, ale tiež väčšie tematické programy – REDIKA, POSEDZENÁ, VOHLADY, ZABIJAČKA ...

Počas svojej činnosti skupina vystupovala na miestnych, okresných, krajských aj celoslovenských súťažiach a folklórnych festivaloch a získala rôzne ocenenia a uznania. Najznámejšie miesta prezentácie skupiny:

- Slovenský rozhlas – program Klenotnica ľudovej hudby
- Folklórne slávnosti v Detve, Východnej, Hornej Maríkovej, Martine, Bojniciach, Žiline, Myjava
- okresné, krajské a celoslovenské súťaže folklórnych skupín
- Vystúpenia rodákom v Javorine okr. Galanta
- v r. 1994 vydala vlastnú magnetofónovú kazetu
- Naši folkloristi sa zúčastnili v Brezne na prehliadke Podstavekova heligónka

Členovia folklórnej skupiny:

Vilma Šamajová, Helena Turičíková, Viera Gáciková, Emília Gáciková, Pavlína Ábiková, Karola Kopániková, Alžbeta Hanajíková, Anna Hromadíková, Gašpar Michalík, Ludovít Hanajík, Pavol Máček, Gregor Balušík, Anton Baníneč, Martin Balušík, Matúš Lališ, Anton Lališ, Viliam Kontil, Jarmila Šamajová, Helena Žilinčíková, Helena Ceconíková, Oľga Trúchliková, Alexander Hrebičik, Marian Piláčík, Jozef Piláčík, Dominik Lališ, Belo Balušík, Ignác Lališ, Balušíková, F. Paiková, M. Hrebičíková, Milan Kludaj, Izo Mikudík, Jozef Klabník, Ján Miniarik, Alexander Hospodárik, František Šibík, Helena Levčíková, Karol Hamárik, Jozef Michalík, Pavol Knapo, Andrea Pilatíková, Ján Hároník, Baštek a ďalší.

Celkom účinkovalo v histórii skupiny viac ako štyridsať členov.

Základ repertoáru FS tvoria papradňanské piesne, trávnice. Hudobný sprievod tvorí heligónka, píšťala, drumbľa, ozembuch.

Pôvodných piesní bolo veľa, škoda že odchodom starých spevákov a speváčok sa z toho množstva zachovala iba časť a hlavne melódie piesní upadli do zabudnutia.

Hrdostou celej obce je umenie členov folklórnej skupiny, ktorá tým správnym spôsobom šíri dobré meno obce Papradno.

Za všetkých, ktorým piesne v podaní nášho, a on je naozaj náš, súboru prinášajú radosť, potešenie na dušu a v dobrom ich nútia, aby si tiež zaspievali s nimi, sa chcem poďakovať všetkým mužom a ženám, ktorí udržiavajú toto dedičstvo našich predkov.

Želám im, aby im zdravie slúžilo, aby im to čo najdlhšie „jačalo“. A tým mladším, ktorí dostali spev ako dar od Boha, nech ho využijú pre nás všetkých.

Bože, žehnaj tento dom...

Potrebuje človek dnešnej doby požehnanie?

Čo to vlastne požehnanie je?

Slovo „požehnanie“ je odvodené z latinského „benedicere“, čo do slovnice znamená „dobrorečiť“. Keď človek prosí o požehnanie, túži uchýliť sa pod Božiu ochranu a celkom konkrétne zakúsiť, že je s ním Boh. Náš život sa totiž môže vydať len vtedy, ak budeme môcť znovu a znovu zakúsiť, že na nás pozerá priateľská Božia tvár, že nás Boh má rád. Požehnanie teda vnáša do zraniteľného a krehkého ľudského života život božský.

Prameňom a pôvodcom všetkého požehnanie je Boh. A on dovolil ľuďom, aby v jeho mene zahrňali ľudí a stvorené veci Božím požehnaním.

Požehnanie majú v prvom rade na zreteli Boha; vyzdvihujú jeho veľkosť a dobrotu. A pretože udeľujú Božie dobrodenia, majú na zreteli aj ľudí, ktorých Boh svojou prozreteľnosťou riadi a chráni. Vzťahujú sa však aj na stvorené veci; ich množstvom a rozmanitosťou totiž Boh človeka požehnáva.

Cirkev veľmi odporúča požehnanie a stará sa, aby ich slávenie bolo naozaj na chválu a oslavu Boha a aby bolo zamerané na duchovný ošoh jeho ľudu.

Počas liturgického roka existuje celý rad rozličných požehnaní (osôb, miest, predmetov). Medzi ne patrí požehnanie príbytkov a rodín na začiatku nového roka, v období sviatku Zjavenia Pána (Troch kráľov).

Kresťanský zmysel tohto požehnanie je v tomto: Božia sláva sa viditeľne zjavila v Ježišovi Kristovi (preto okolo sviatku Zjavenia Pána), a preto sa má zjaviť všade, aj v našich domoch a bytoch. Požehnanie má ukázať človekovi, ktorý sa často cíti ako bez domova, že v jeho dome s ním prebýva sám Boh. A tam, kde býva Boh, môže spokojne bývať aj človek.

Pri požehnaní kňaz žehná príbytok a prítomných znamením kríža, ktorý je znakom našej spásy. Prítom príbytok a prítomných aj pokropí požehnanou vodou, ktorá nám má pripomenúť náš krst a Ježišovo veľkonočné víťazstvo.

Pri požehnaní domu kňaz zvyčajne píše požehnanou kriedou na horné veraje dverí znak, pozostávajúci z troch písmen C+M+B a nového letopočtu. Podľa ľudového názoru ide o iniciály troch kráľov (Gašpar, Melicher, Baltazar). V skutočnosti to však je skratka latinského požehnanie: „Christus Mansionem Benedicat“ – „Nech Kristus žehná tento dom.“ Znak na dverách, pretkaný znakmi kríža, je akoby pečat. Ak sú dvere zapečatené, nemôžu dovnútra preniknúť mocnosti zla.

Kiežby aj požehnanie domov na prahu nového roka prinieslo hojnosť Božej milosti, pokoja, vzájomnej lásky a odpustenia do rodín našej farnosti!

Jozef Hlinka, farár

Svedectvo birmovanca

Uplynul už viac než rok, čo dostali birmovanci prvý pokyn na prípravu. Poctivo si značiť účasť na svätých omšiach, ale tiež prichádzať bližšie k oltáru. Takto „okato“ ukázali mladí ľudia, že chcú prijať Ducha Svätého. Začali sa birmovanecké stretká a už nás čakal prvá skúška. Po nej sme sa pustili do náviku hranej krížovej cesty. Tá utužila nielen vzťahy medzi Papradnom a Brvništom, ale aj naše zdravie (pri skúškach sme na kopec nad cintorinom vyšli nie raz). Počasie sa zlepšovalo, vďaka čomu neboli stretká obmedzené len na faru a obecný úrad. Bicyklové túry a iné výlety boli skvelé, hoci, ... postupne nás ubúdalo. Dôležitým rozhodnutím bol výber birmovného rodiča a birmovného patróna. Vybrať si tieto dva vzory, ktoré je hodno nasledovať. Po dvojmesačnej pauze zazvonil na fare a predstavil birmovného rodiča kňazovi. Práve tam som si prvýkrát uvedomila, že som si vybrala správne. Ešte posledná skúška, návik, brigáda na fare a v kostole... A prišiel veľký deň birmovky. Samotný obrad trval pár sekúnd. Ako dlho však môže trvať, kým si uvedomíme, aký úžasný dar sme dostali?

Ale teraz... V čom som sa vlastne zmenila? Obzrela som sa na uplynulých šesť týždňov späť a spoznala som, ako vidím starosti a trápenie ľudí vôkol mňa, ako im chcem pomôcť, ako lepšie dokážem rozoznávať dobré od zlého, koľko Božej múdrosti som počas prípravy dostala, koľko rád, ktoré som vtedy tak veľmi potrebovala. V najťažších chvíľach objavujem dar nevyčerpatelnej sily a postupne spoznávam, aké je moje poslanie na svete. Začínam úplne inak prežívať svätú omšu. Uvedomujem si, že vtedy, keď sa úporne snažím a stále sa mi nedarí, Boh ma nikdy nenechá paďnúť. A hlavne, za to všetko som sa naučila úprimne ďakovať.

Andrea Bašová

Požehnanie príbytkov a rodín (koleda) 2008

Požehnanie príbytkov sa koná podľa starobylého zvyku na začiatku nového roka, v období sviatku Zjavenia Pána (Troch kráľov). Toto požehnanie môže prijať každý, kto má oň záujem. Požehnanie možno prijať každý rok, samozrejme podľa okolností.

Plán koledovania sme sa snažili urobiť tak, aby ste presnejšie vedeli, v ktorom čase vás chceme navštíviť. Farnosť sme rozdelili na 7 „rajónov“. V každom rajóne budeme koledovať dvaja (farár a kaplán) – jeden zhora, druhý zdola. Koledovanie v rajóne začína v stanovenom čase, až dokiaľ celý rajón neskončíme (to môže trvať približne 4–5 hodín).

Požehnanie domov sa uskutoční za nasledujúcich podmienok, ktoré prosíme dodržať:

1. Prijať toto požehnanie je dobrovoľné! Nech ho prijímú len tí, ktorí naozaj chcú! Preto vojdeme len do toho domu, ktorý bude viditeľne označený. Dajte teda zreteľným spôsobom najavo, že čakáte kňaza a Božie požehnanie. Nechajte otvorenú bránku a na ňu pripevnite vetvičku. Z tohto znamenia musí byť jasné, že nás čakáte. Inak sa môže stať nepríjemná situácia, že vás obídeme, hoci to nemáme v úmysle. Ak bývate na odľahlých alebo ťažšie dostupných miestach, povedzte susedom, aby nás na váš dom upozornili, alebo sa nám vo pred nahláste na fare (telefonicky na č. 4393356 alebo mailom na papradno@fara.sk). Je pekné – tam, kde to je možné –, keď niekto z rodiny (zvyčajne otec) čaká kňaza v bráne a uvedie ho do domu.

2. Pri požehnávaní domov nebudeme vyberať žiadne peniaze! Požehnanie prijmite ako našu bezodplatnú službu voči vám. Ak chcete venovať dar na kostol a na potreby farnosti, prineste svoj dar do kostola. Môžete tak urobiť na sviatok Troch kráľov, kedy bude zbierka na tento účel. Prosíme, neñúťte nás brať peniaze!

3. Pri návšteve kňaz len krátku a na jednom mieste pozdraví domácich a spoločne s nimi sa pomodlí, požehná prítomných a príbytok (nie po celom dome). Na pozdrav kňaza: „Pokoj tomuto domu!“ odpovedáme: „A všetkým, čo v ňom bývajú.“ Nemajte nám za zlé, keď odmietneme Vašu pohostinnosť – jednoducho to nie je možné. Prosíme, nezdržiavajte nás, buďte ohľaduplní voči ďalším, ktorí nás budú čakať. Ak by ste chceli vo svojom dome prijať kňaza (kňazov) na dlhšiu návštevu, máte k tomu príležitosť počas celého roka. Radi prijímeme Vaše pozvanie.

Jozef Hlinka, farár

Plán koledovania:

Streda 2. januára	dopoludnia od 8. hod.	I.	dolný koniec – pravá strana rieky od zdravotného strediska po školu (č. d. 1 – 312)
	popoludní od 14. hod.	II.	dolný koniec – ľavá strana rieky od nových bytoviek po kostol (č. d. 1071 – 1350)
Štvrtok 3. januára	dopoludnia od 8. hod.	III.	horný koniec – pravá strana rieky od obecného úradu po Košiare (č. d. 313 – 662)
	popoludní od 14. hod.	IV.	horný koniec – ľavá strana rieky od kostola pod Kremnicu, Podúboč (č. d. 663 – 1070)
Sobota 5. januára	dopoludnia od 8. hod.	V.	Brvnište – pravá strana rieky pri kostole (č. d. 1 – 258; 602)
	popoludní od 14. hod.	VI.	Brvnište – ľavá strana rieky pri škole (č. d. 259 – 605)
Nedeľa 6. januára	popoludní od 14. hod.	VII.	Podjavorník osady (č. d. 1370 – 1510)

V hlbokých horách Javorníkov v Papradňianskej doline je jedna menšia dolina zvaná Veľké Jastrabie. Nad ňou do výšky čnie kopec Malinovská. Touto dolinou preteká žblnkotavý Veľkojastrabský potok hlboko zarytý do kamenného podložja zeme. Potok sa vlieva do riečky Papradnianky pri osade Majer. Kedysi keď hory ustupovali ľuďom vznikla vo veľkojastrabskej doline letná osada nazývaná Zboranovce. Ľudia si tu nastavali drevených chalúp – bačovov.

Dnes je dolina Veľké Jastrabie pustá. Ľudia ustúpili horám, všade sú hory a hory. Popadali – zhnili staré bačovy, len pár ich ostalo. Lúky, roličky, pasienky zarástli lesom. Len občas sem zabľúdia drevorubači, hubári a milovníci prírody.

Hore na stromom svahu nad osadou Zboranovce na pravej strane nachádza sa jedna asi dva metre vysoká a štyri metre široká, zvláštna skala odlišná od iných skál. Ľudia jej dali meno Čertova skála, lebo ju vraj sem doniesol čert. A o nej je táto povesť.

Štefan Meliš

Čertova skala

Muselo to veru byť strašne dávno, čo sa táto vec udiala.

V Podhradí bývala jedna pekná mladá dievka. Na svoju krásu bola však veľmi namyslená a pyšná. Medzi mládenkami, ktorí ju prišli nahovárať na sobáš si preberala ako medzi planými hruškami. Ani jeden sa jej nepáčil, lebo si myslela, že sa jej ani jeden nevyrovná. Na každom našla chybu.

Prešlo pár rokov a ona už mnoho, mnoho pytačov odmietla. Lenže roky, ktoré utekali, zanechali na nej svoje stopy. Jej vyčýrená krása sa začala tratiť. Ale ona nie a nie sa vydať. Čakala, že raz ju príde o ruku požiadať dáky pán gróf. To sa však nestalo. Dievke prešlo tridsať rokov a stále nebola pod čepcom. Rady pytačov redli. Nakoniec prišiel ju nahovárať posledný pytač a hoci bol bohatý a pekný, odmietla ho. Odmietnutý pytač sa rozlútosťil a v tej lútosťi prekliak pyšnú dievku.

„Nech ťa čert príde nahovárať!“

Odvtedy ako tento posledný nápadník odišiel o starú dievku nemal žiadny chlap záujem.

Oškaredela, zlenivela a jej pýchu a hrdosť pokorila prichádzajúca staroba. Prešla jej štyridsiatka. Iné dievky dávno boli povydávané, mali svojich mužov, detičky, domácnosť. Všetko tak ako sa to patrí, len ona ostala opustená ako planá hruška v širokom poli.

Darmo zatúžila po chlapoch. Tí sa za ňou ani neobzreli. Nikto ju už nechcel.

Tu sa ona rozžalostila sama nad svojou samotou a raz večer, keď išla spať povedala si:

„Nuž, keď je tak neďbám, nech ma hoci aj

sám čert príde nahovárať. Vyďám sa aj za neho.“ Potom si lahla a tuho zaspala. O polnoci ju zbudilo zo sna klopanie na okno. Vstala, podišla k oknu, podívala sa von, ale nič nevidela, lebo bola tma.

„Kto je tam?“ spýtala sa.

„Ja pytač, prišiel som ťa požiadať o ruku. Len mi otvor dvere!“ Taký hlas sa ozval pod oknom.

Dievka – starodievka naradovaná, že sa konečne vydá a nebude už ľuďom na posmechy, skočila ku dverám a milého pytača pustila dnu do izby. Potom rozsvietila lampičku, aby si ho lepšie obzrela. Pytač si sadol na lavicu a začal sa s ňou rozprávať.

Avšak hrôza. Zbadala ona do akej kaše sa dostala. Vedť to bol „nepleť sa vo snoch“ sám čert. A hneď aj začal ako budúci ženích.

„Sľúbila si, že sa za mňa vydáš, nuž som prišiel, aby si sa stala mojou ženou.“

Tu sa ona zľakla a začala sa vyhovárať, že to ona len tak v zlosti vyriekla, že nevedela, čo vraví

a že aby radšej išiel preč, lebo že ho na žiadny čin nechce.

Ale čertisko neustúpilo: „Raz si sa mi sľúbila a to platí. Ak nepôjdeš so mnou po dobrotky, vezmem si ťa po zlotky. Ožením sa s tebou a spolu budeme v pekle bývať.“

Zbadala ona, že sa to s čertom nedá dohodnúť dobrým slovom. Treba na neho vymyslieť dajakú lešť. Hovorí sa, že na figle starej dievky je i čert krátky. Nuž aj ona vymyslela figel.

„Dobre teda pán čert“ povedala mu „vyďám sa za teba ak mi splníš jednu žiadosť.“ Čert si myslel, že niet takej veci, ktorú by on nemohol splniť a súhlasil. „Pravdaže ti ju splním. Aká je to žiadosť?“

A ona mu riekla, „Na samom vrchu Maníne práve na prostriedku trčí jedna skala. Ak tú skalú odťiaľ do prvého kohútieho zakirikíkania vytrhneš a odnesieš na vrch Javorník, vydám sa za teba. Ak to nedokážeš, viac sa mi na oči neukazuj. Svadba nebude!“

„Keď len toľko chceš, to ja ľahko spravím.“ zarehotal sa čert, vybehol dverami a letel na vrch Manín hľadať to skalisko.

Lenže čas bol už pokročilý. Noc sa chýlila k svitaniu. Čert mnoho

času na splnenie nevestinej žiadosti nemal. Letel ponad Manín až sa vrchovce stromov ohýbali ako vo víchre.

Keď skalú našiel, chmatol ju do pazúrov a hcel ju zdvihnúť. Nedalo sa, lebo skala bola pevne hlboko prirastená. I začal po nej dupať kopytami a všade, kde dupal ostali kopytá otláčené, kde ju chmatol do rúk ostali otláčky rúk. Dlho, dlho sa s ňou namáhal až ju nakoniec akosi vydrapil, odtrhol.

Chytrý sa pod ňu postavil a navaliť si ju ako nejaký veľikánsky batoh trávy na chrbát. Skála bola ťažká a tvrdá. Lenže čert bol ešte tvrdší. Celé jeho telo sa do skaly vhlíbilo, ostal aj tam otláčok. Čert zbadal, že to nie je taká ľahká úloha ako si myslel. Vedť do svitu bolo iba niekoľko minút. Zachvíľu začnú kohúty kikirikať.

Zdvihol skalú do povetria a dal sa s tým bremenom v let. Letel ponad Váh len tak za ním vietor fičal. Mieril rovno k vrchu Javorníku ponad Papradňianskú dolinu. Preletel ponad kopec Žiar a už letel ku Malinovskej. Už bol nad Veľkým Jastrabím. Vtom sa z blízkej osady Majer ozval prvý kohútí hlas.

Kohút ani sa nenazdal, čo zaviniť svojim spevom. Čert stratil svoju moc. Skála, ktorú trogal na chrbte mu vypadla a rútila sa rovno dolu do hlbín vzduchu. S ohromným rachotom spadla dolu do starej jedľovej hory a tam sa zaryla do zeme.

Čert doletel za ňou, znova ju dvíhať chcel, ale už nemal sily ani práva. Preto sa na nej vyvršil. Poskákaj po nej, narobil na jej bokoch kopytami jamky, otláčil do nej zadok, ruky i nohy a potom sa prepadol.

Pastieri a drevorubači, ktorí tade chodili odrazu sa veľmi divili, kde sa tam tá skala nabrala, keď tam prv nebola. Ale keď videli na jej bokoch kopytami jamky, otláčil do nej zadok, ruky i nohy a potom sa prepadol.

Stojí tam dodnes a občas si ju prídu zvedaví ľudia poobzerať.

Šťastné a veselé

Od októbra nás televízia i rozhlas denno-denne krmia reklamou, že Vianoce sú už za dverami. Nezaostávajú ani naše super a hypermarkety, ktoré sú od rovnakého času vyzdobené vianočne. Istý zákazník v Tesco sa s posmechom pýtal predavačky, ktorá dva mesiace pred Vianocami zdobila stromček, či už predávajú aj veľkonočné vajička.

Ježiško sa nespomína nikde. Všade vidno len Deda Mráza a pozývajú nás na Diabolské Vianoce.

Naozaj sa ponúka všetko možné aj nemožné:

- umelé stromčeky, s čím možno súhlasiť, veď sa ušetrí ne jeden „lesný krásavec“, nehovoriac o tých vyrúbaných a odhodovaných v hore, ešte pred Vianocami
- veľké množstvo vianočných ozdôb, len ako si správne vybrať, keď trendy vo výzdobe sa neustále menia, aby sme v očiach iných nevyzerali staromódne. Voľakedy to boli salónky a pestrofarebné guľky rôznych veľkostí i tvarov, dnes je moderné zdobiť v jednej farbe. Dokonca istý aranžér nás presviedčal, že tento rok letí čierna. Žeby k tým Diabolským Vianociam?

Bolo to dávno, čo nám ešte ako malým deťom starší sused porozprával svoj príbeh o vianočných stromčekoch:

„Boli sme traja dobrí kamarádzi. Duhé roky sme sa nevideli, lebo vypukla 1. svetová vojna a každý sa ocitnul na inom konci sveta. Trvalo niekoľko rokov po jej skončení, keď sme sa na Sviatky znovu stretli, zvitáli, povinšovali si, niečo vychlúpili a samozrejme aj sa ponáščevovali. A jako to býva zvykom aj čil, ošacovali sme jeden druhému máj. Já, kerý som bol celý čas doma, mal som jedličku zavesenú na polieni, vyzdobenú slamenými reciaskami, jabúčkami a orechami. Pod májom pohár madu a oplátky upečené v klieščoch poščaných na fare.

Amerikán, to ból ten, kerý sa vrátil spoza mora, kam odešol za zárobkom, mal máj ovešaný na ty časy nevidanými sklenenými guľkami a staniólovými reciaskami.

Trecí sa vrátil z ruského zajacia, chudobný jako koscelná myš. Prežil aj VOSR a domvo sa dostal cez Vladivostok a Suezský prieplav. Na pamiatku si doniesól plný ruscak papierových peňazí, cárskych, revolučných aj porevolučných. A týmito, už bez-

cennými, papiermi si ovešal svoj máj.

Zhodli sme sa na tom, že každého máj je pekný, ale najvačiu cenu má to, že sme sa po toľkých rokoch stretli živí a zdraví. Metéria ešte nerobí ľudí šťastných a spokojných.“

V medzivojnovom období aj vianočné darčeky bývali skromné. Nejaká súčasť odevu, krpčeka, vyšívaná košielka, vyrezávaný drevený koník či handričkové päňa. Potešilo všetko, aj kúsok klobúkového cukru. Skúste dať teraz svojim ratolestiam pod stromček niečo na oblečenie. Otrčia pysk a sklamane povedia: „To by ste mi museli kúpiť aj tak.“

Po 2. svetovej vojne boli darčeky o niečo bohatšie. Pribudli hračky, knižky, leporelá a sladkosti (dali sa kúpiť v obchode v paklíku alebo dodala UNRA).

Jedna známa si zaspomínala na svoj vianočný darček z tohto obdobia, ktorý sa zmenil na žiaľ a plač. Ako prváčka dostala od Ježiška „kaučukovú panenku“. Bola nesmierne šťastná, lebo takú nemala ani jedna jej kamarátka. Ona sama sa doteraz hrala len s handrovými bábikami, ktoré jej ušila mama alebo sama.

Chcela sa pochváliť aj spolužiačkam, a preto si ju zobrala do školy. Keď sa popoludní vracala domov, zastavila sa pri deťoch, ktoré sa spúšťali dolu kopcom na sánkach. Sánky nemala, tak na zvezenie použila školskú kapsu. Na to, že v nej má vynášanú bábiku zabudla. Zostala z nej len kôpka polámaného kaučuku.

Porovnávať terajšie darčeky, (hračky od výmyslu sveta, ktoré zaplňajú celú detskú izbu, exotické dovolenky, pre manželku a dospievajúcu dcéru plastická operácia) s nedávno prešlým časom je doslova nemožné.

Oproti minulosti si žijeme v blahobyte a aj keď spojenie človeka s človekom cez mobil je možné v priebehu niekoľkých sekúnd či minút, predsa sme si, žiaľ, oveľa vzdialenejší a odcudzenejší ako kedysi.

M. a A. Balušik

Vianočný príbeh o láske

Žili raz mladí manželka, veľmi chudobní, ale šťastní a plní vzájomnej lásky. Ona mala nádherné husté čierne vlasy stiahnuté do dvoch hrubých vrkočov, ktoré jej siahali priam po kolená. Hoci nebola krásavica, ale každý, kto ju videl, musel ju obdivovať pre jej vlasy. On bol úradník na tom najnižšom poste a jediný, čím by mohol vzbudiť záujem okolia, boli jeho zlaté vreckové hodinky. Zdedil ich po otcovi, ale bez potrebnej zlatej retiazky, ktorá visiac z jeho vrecka, by každého upozornila, že je ich majiteľom. Pochopiteľne, že veľmi chcel mať takú retiazku a ona o jeho túžbe vedela. Aj ráno na Štedrý deň si predstavovala jeho radosť, keby mu ju darovala. Nemala ale peniaze na nijaký vianočný dar, kdeže zlatú retiazku! Zrazu dostala nápad. Vybrala sa bez váhania do mesta, predala svoje krásne vlasy a utekala k zlatníkovi. Kúpila mužovi zlatú retiazku, tú, ktorú on vždy vo výklade obdivoval.

On keď išiel domov z úradu, si všimol, že vo výklade u zlatníka už nie je zlatá retiazka a zamrzelo ho to. Ale na jej mieste ležala krásna spona do vlasov. „To by bol pravý vianočný dar pre moju ženu“ - pomyslel si. Ani on neváhal, vymenil svoje zlaté hodinky za zlatú sponu do jej vlasov.

Pod vianočným stromčekom jej dal sponu do vlasov, ktoré si odstrihla a ona mu retiazku k hodinkám, ktoré predal... V ten večer boli nesmierne šťastní.

Pečenie narýchlo

Jablkové rezy

3 vajcia, 1,5 pohára cukru, 3 poháre hladkej múky, 2 poháre postrúhanej cukety, 1 pohár oleja, 1 lyžička sódy, trochu prášku do pečiva, kakao

Krém: 1 tvaroh, 150 g mletého cukru, 1 vanilkový cukor, 1 vajce, 3/4 masla

Vajco s cukrom ušľaháme, zamiešame s ostatnými ingredienciami. Nalejeme na plech a pečieme v stredne vyhriatej rúre. Upečené rezy pokryjeme tvarohovým krémom a posypeme škoricovým cukrom.

Perník s jablkami

2 jablká, 300 g hladkej múky, 200 g cukru, 50 g medu, 2 vajcia, 2 lyžice rumu, 8 lyžíc mlieka, 1 prášok do perníka

Poleva: 200 g práškového cukru, šťava z 1 citrónu, červená potravinárska farba

Jablká nakrájame na malé kocky. Cukor, med a vajce vyšľaháme do hustej peny. Potom pridáme rum, mlieko a múku s kypriacim práškom do perníka. Všetko premiešame a pridáme jablká. Pečieme v predohriatej rúre pri 150 °C asi 35 minút.

Práškový cukor a šťavu z citróna spolu s dvoma lyžicami vody utrieme na hladkú polevu, zafarbíme. Potrieme vychladnutý perník.

